

PARALLEL DESTINIES. THE SCHOOL FROM TÂRGOVIȘTE**Elena Lazăr (Burlacu), PhD Student, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș**

Abstract: Retired by the force of things to hușeană platitude, the young Costache Olăreanu, seems to yearn from spiritual effervescence, in special the two, Mircea Horia Simionescu și Radu Petrescu, remained good friends in the letters and others, though the life divided them. Their correspondence proves that.

Keywords: friendship, literature, letter, city, new.

Retras prin forța lucrurilor în platitudinea hușeană, unde „cu toții sunt niște (...) adormiți” (păreră exagerată, evident), tânărul Costache Olăreanu pare să tânjească după efervescența spirituală târgovișteană, în special a celor doi, M. H. Simionescu și Radu Petrescu, rămași buni prieteni într-ale literelor și nu numai, chiar dacă viața i-a despărțit. Iar corespondența lor o dovedește:

„În scrisorile viitoare îți vom trimite mai mult material pentru revista ta și celelalte. De-o bucată de vreme țin discursuri întregi asupra poeziei nouă (...) P.S. Trimite revista lui Lăzărescu iar el mie. (Dans un tour du monde !)”¹

În scrisoarea, datată 20.IV. 1946, ora 9 dim., Olăreanu este preocupat de „forma” poeziei sale care pare să-l nemulțumească și pe amicul său târgoviștean.

Frământările scriitorului în a obține simplitatea versului sunt evidente:

„Vei spune: versul trebuie sintetizat, trebuie să aibă precizie !

Da ! (...) dar, peisagiul sufletesc pe care eu trebuie să-l redau este vast, foarte vast, de milioane de kilometri. (...)

Să nu crezi că nu revin asupra poeziilor mele. (...)

Să nu crezi că sunt un copil pierdut al cauzei poeziei nouă. Nu !!

Sunt două chestii care mă frământă și anume:

1) valabilitatea pentru mine a poeziei pe care o fac acum și

2) nevalabilitatea poeziei mele de acum pentru ceilalți.”²

Deși luna mai își revarsă razele și albastru-i infinit peste „spleen”- ul poetului, limpezindu-i gândurile, starea, tensiunile din familie, certurile, în special cu tatăl, nu conțenesc.

Nu lipsesc nici disensiunile și pauzele de comunicare cu Radu Petrescu, față de care sunt lucruri care îl apropie și lucruri care îl distanțează. Se resimte, însă, suferința lui Costache, cauzată de tăcerea prietenului său, nu odată acesta implorându-l pe târgoviștean să revină la vechile sentimente, scriindu-i, ceea ce se va și întâmpla în viitorul apropiat.

¹ . În *Manuscriptum*, an XXXIX, nr. 1-4, 2009, p. 151

² . *Ibidem*, 157

Există o strânsă și consistentă prietenie între membrii „Școlii de la Târgoviște”, benefică scrisului, în ciuda disensiunilor și diferenței de opinii, absolut inerente:

„Dragă Țoncule și Radule,

... Îmi scriați că ar trebui să ne facem toți trei din ideile noastre o filozofie unitară. O avem întrucâtva. Noi suntem, după cum văd, într-o continuă găsire a vreunei formule poetice. Acum ne apucăm de un fel, acum de altul și ne schimbăm modurile și felurile de creație după anotimp. Când idei sociale, când idei individualiste ! (...)

Noi toți trei avem un punct comun fiind ramurile aceluiași copac. Căile pe care am apucat sunt totuși foarte deosebite. Ceia ce cred că trebuie să facem acum e să nu decidem și să afirmăm ideile noastre până când nu vom avea credința că ele sunt bune și valabile.”³

Și eternul feminin, indispensabil, în variatele lui ipostaze, existenței poetului, îl salvează pe acesta de clipele de plictis generate de monotonia târgului în care se simte exilat ori de mediocritatea unor dascăli, profesorul de matematică sau chiar directorul, profesorul de limba română, „rămas la concepțiile literare, de pe vremea când și-a luat licența”:

„Cât despre mine, sunt în început de amicitie și ... dragoste” cu o fată – cl. 6 – gen «mignon», blondă, simpatică și unde mai pui că știe de Baudelaire, cântă din Grieg, în fine, „genială”. ”⁴

În corespondența sa către Costache, M. H. Simionescu pare de asemenea vizibil preocupat, teoretizând, de natura și mai ales definirea și abordarea poziției sale, a amândurora dintr-un anume unghi, încercând a o încadra în zona ilogicului, plecând „probabil din arta lui Macario”:

„Poziția noastră se rezumă deci la: sentiment adânc omenesc, exagerat în așa fel încât acțiunile, tablourile și totul să pară illogic. Nu trebuie să ne impunem o formulă pentru viitorul nostru scris dar trebuie să mergem pe drumul de până acum natural, evoluat.”⁵

Preocuparea scrisului celor doi (de fapt, trei!) este susținută, fără mari sincope. Sunt puternic ancorați în proză, dar nici poezia și a ei doctrină nu sunt date uitării, după cum reiese din rândurile acestei epistole către Costache Olăreanu:

„Costache, poezia noastră conține fără îndoială o notă superioară de pamflet și pe drept justificată (...) nu vei putea să negi că suntem niște sadici înnașcuți urând societatea, slăvind individul. (...)

Vreau să-ți spun asupra scrisorilor mele că nu voiesc să fie literare. Motivul care mă determină este că am timp foarte puțin pentru scrisori (iartă-mi mărturisirea) și mi-ar fi greu să scriu întâi conceptul și pe urmă să trec pe curat. (...) . Radu lucrează la o istorie a literaturii noastre; îmi consultă romanul meu suprarrealist și e încântat de el. Vreau și eu să-l termin. Costache, trimite-mi material pentru revistă, primesc orice. Vreau lămuriri asupra noilor tale orizonturi. Fii sincer ca întotdeauna. Nu pretind forma. Eu voi scrie regulat. Trimite, trimite!”⁶

Febra scrisului (incluzând aici și susținerea revistelor) îi absoarbe total, acaparându-le aproape tot timpul, ceea ce este uimitor pentru cei trei tineri literați care devin conștienți, la o vârstă fragedă de rolul lor în „arena” literară, de obstacolele pe care le au de trecut ca și de

³ *Ibidem*, p. 162

⁴ *Ibidem*, p. 173

⁵ *Ibidem*, p. 187

⁶ *Ibidem*, p. 183

„misiunea” și conștiința pe care făuritorul de „cuvinte potrivite” și-o asumă în raport cu posteritatea.

Relația dintre prozatorul hușean și prietenii săi de condei, de-a lungul timpului, a cunoscut suișuri și coborâșuri. Relația lui Olăreanu cu M. H. Simionescu s-a dovedit a fi mai strânsă, cei doi, după cum afirmă târgovișteanul, semănând, având mai multe lucruri în comun, de unde și corespondența lor mai statornică, vibrantă și plină de emoție. Sinceritatea este cea care a făcut ca prietenia lor să dureze.

Pentru Radu Petrescu „o scrisoare de la un amic este adaosul care transformă calul realității în centaur. Corespondența are acest lucru esențial care asociază peisajelor și oamenilor, clipe fine, chipuri de aer, fantome transparente”.⁷

„ Scrisoarea este și purtătoare de destin. În cazul corespondenței scriitorilor interesul pentru aspectul documentar crește, dar rămâne aceeași posibilitate de a contura (...) nu numai un roman al existenței ci și un roman al aventurii scrisului.”⁸

Corespondența între cei trei membri ai „Școlii de la Târgoviște”, este de o largă respirație intelectuală, rafinament și disponibilitate pentru tot ce înseamnă perfectibil în artă, pe drumul anevoios dar plin de bucurii, al scrisului.

BIBLIOGRAFIE

1. Bențea, Mircea. (2000). *Farmecul discret al autoreflexivității*. Cluj Napoca: Editura Dacia.
2. Manuscriptum, an XXXIX, nr. 1-4, 2009
3. Petrescu, Radu. (2000). *Oceanul întors*. București: Editura All

The research presented in this paper was supported by the European Social Fund under the responsibility of the Managing Authority for the Sectoral Operational Programme for Human Resources Development , as part of the grant POSDRU/159/1.5/S/133652.

⁷ Radu Petrescu. *Oceanul întors*. Editura All. București, 2000, p. 171

⁸ Mircea Bențea. *Farmecul discret al autoreflexivității*. Editura: Dacia. Cluj Napoca, 2000, p.203